

**דוח יחס כושר פירעון כלכלי של
הפניקס חברה לביטוח בע"מ
ליום 31.12.2024**

4	רקע ודרישות הגילוי
6	הגדרות
8	מתודולוגיית החישוב
9	הערות והבהרות
11	סעיף 1 - יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון
13	סעיף 2 - מאזן כלכלי
20	סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
22	סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
23	סעיף 5 - סף הון (MCR)
24	סעיף 6 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה
25	סעיף 7 - תנועה בעודף ההון
27	סעיף 8 - מבחני רגישות
28	סעיף 9 - מגבלות על חלוקת דיבידנד

לכבוד

הדירקטוריון של

הפניקס חברה לביטוח בע"מ

הנידון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברת הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן – החברה) ליום 31 בדצמבר, 2024

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן – "SCR") ואת ההון הכלכלי של חברת הפניקס חברה לביטוח בע"מ ליום 31 בדצמבר, 2024 (להלן "המידע"), הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה המצורף בזה (להלן "הדו"ח").

הדירקטוריון וההנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II כפי שנכללו בחוזר הממונה מספר 2020-15 מתאריך 14 באוקטובר 2020 וכן בהתאם להוראות הממונה בדבר עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II מתאריך 15 באוקטובר 2020 (להלן "ההוראות").

החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי, ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בחוזר המאוחד בפרק 7, שער 5, בחלק 1 שעניינו "רואה חשבון מבקר", המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

לא בדקנו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2024, כפי שמוצג בסעיף 2 בדו"ח פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהווה הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר פירעון בגין סיכונים ביטוח חיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון.

פרט לאמור לעיל לעניין נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה, על בסיס בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון וההנהלה של החברה בהכנת המידע לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע, לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות, הוכן והוצג מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד' – הערות והבהרות בדבר יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

קוסט פורר גבאי את קסירר

תל אביב,

רואי חשבון

28 במאי, 2025

א. רקע ודרישות הגילוי

משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") - 2020-15 - "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - "הוראות משטר כושר פירעון כלכלי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו בחוזר 2022-1-8 (להלן "הוראות הגילוי").

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי קובעות מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון (SCR), במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. **יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון.**

ההון העצמי המוכר, מורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר מטיל מגבלות על הרכב הון עצמי המוכר לעניין SCR ו MCR (ראה להלן), כך ששיעור הון רובד 1 נוסף לא יעלה על 20% מהון רובד 1 וכך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR ללא הוראות בתקופת הפריסה ולא יעלה על 50% מה-SCR תחת הוראות הפריסה.

ההון המוכר מושווה להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR מורכב מסיכונים להם חשופה החברה ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- סף הון מינימלי (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, סף ההון יהיה שווה לגובה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון המוכר וההון הנדרש מחושבים באמצעות נתונים ומודלים המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. חישובים אלה מאופיינים ברמת מורכבות גבוהה.

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי כוללות, בין היתר, הוראות מעבר המבוססות על הגדלת ההון המוכר באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט בסעיף ב' להלן. סכום הניכוי ילק ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה").

פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי

בהתאם לחוזר המאוחד יכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב.

בנוסף, לאור רישום למסחר ברצף הרגיל, של הון רובד 1 נוסף, ובהתאם להתחייבויות הפניקס ביטוח במסגרת שטר הנאמנות, החל משנת 2023, מפרסמת החברה לציבור יחס כושר פירעון רבעוני מוערך, ליום 31 במרץ, וכן ליום 30 בספטמבר וזאת במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. חישוב יחס כושר הפירעון הרבעוני המוערך אינו מבוקר ואינו סקור על ידי רואה החשבון המבקר והיקף הבקורות שמבצעת הפניקס ביטוח לצורך פרסום ההערכה פחותות ביחס לאלה המבוצעות לצורך פרסום דוח יחס כושר פירעון המפורסם לפי הנחיות הממונה. במידה ויחס כושר הפירעון של החברה ירד ל 120% או פחות, החברה תפרסם רבעוני דוח יחס כושר פירעון מלא בפורמט חצי שנתי, חלף היחס המוערך.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה, קצב השחרור של מרווח הסיכון ושיעור רווח חיתומי), השפעות הסדרי מס עתידיים, הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

ב. הגדרות

החברה	- הפניקס חברה לביטוח בע"מ.
הוראות משטר כושר פירעון כלכלי	- הוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") 2020-1-15 - "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (חוזר סולבנסי), על הבהרותיו.
אומדן מיטבי (Best Estimate)	- צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)	- הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	- סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הון עצמי מוכר	- סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 1 בסיסי	- עודף נכסים על התחייבויות במאזן הכלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח ועד ליום פרסומו לראשונה של הדוח.
הון רובד 1 נוסף	- שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף - כששוים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 2	- מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1 והון שלישוני מורכב - כששוים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הממונה	- הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	- השפעת המתאם החלקי בין סיכונים שונים במודל על סכימתם, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
יחס כושר פירעון	- היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
התאמה סימטרית (SA)	- רכיב אנטי מחזורי שנועד להתאים את ההון הנדרש בשל סיכון מניות לשינויים שחלו ברמת מחירי המניות, כמפורט בחלק ג' של הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מאזן כלכלי	- מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.

מרווח סיכון (RM)	- משקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
ניכוי בתקופת הפריסה ("סכום הניכוי")	- סכום המנוכה מעתודות הביטוח במהלך תקופת הפריסה, כמפורט בסעיף 2'א' (2) להלן ובהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
סף הון מינימלי (MCR)	- הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח המחושב בהתאם לפרק ג' של חוזר סולבנסי.
רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)	- Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות קיימים הנובע מפרמיות עתידיות.
תקופת פריסה	- במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, תקופה שהינה עד ליום 31 בדצמבר 2032.
UFR	- Ultimate Forward Rate – שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מתאם תנודתיות (VA)	- רכיב המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מבוקר	- המונח מתייחס לביקורת רואה חשבון שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.
בלתי מבוקר	- המונח מתייחס לסקירה שנערכה בהתאם לעקרונות תקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3000 - התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי.
תקנות כללי השקעה	- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012 ועדכון בספטמבר 2024 בחוזר תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול נכסי השקעה – כללי השקעת נכסי חברת ביטוח.
ריבית חסרת סיכון מותאמת	- עקום ריבית אשר נקבע על ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה הריאלית לפדיון של אג"ח מדינה ישראל, עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור ריאלי קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה.

ג. מתודולוגיית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2024 וליום 31 בדצמבר 2023, חושבו ונערכו בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שאחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן העיקרי. המאזן הכלכלי מייחס שווי אפסי לנכסים לא מוחשיים והוצאות רכישה נדחות וזאת למעט השקעה ב"אינשורטק" כהגדרתה בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, אשר התקבל אישור הממונה לכך, כנדרש.

הגדלת ההון הכלכלי על פי הוראות המעבר

החברה בחרה בחלופה הקיימת בהוראות המעבר לפיה ניתן להגדיל את ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח אשר ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 ("הניכוי בתקופת הפריסה" או "סכום הניכוי"). לגבי הניכוי בתקופת הפריסה נשלח מכתב למנהלי חברות הביטוח "עקרונות לחישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" (להלן "מכתב העקרונות"). בהתאם למכתב העקרונות, הניכוי בתקופת הפריסה יחושב בחלוקה לקבוצות סיכון הומוגניות, בגין פוליסות שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 2016. הניכוי האמור יחושב כהפרש שבין עתודות ביטוח בשייר במאזן הכלכלי לרבות מרווח הסיכון (Risk Margin) המיוחס להן (ללא התאמה לשווי ההון של אגרות חוב מיועדות) לבין עתודות הביטוח בשייר על פי הדוחות הכספיים. הפרש זה יופחת באופן לינארי עד ליום 31 בדצמבר 2032.

החברה מוודאת כי יתרת הניכוי בכל מועד דיווח ("ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה") תהווה את קצב הגידול הצפוי ביחס כושר הפירעון המחושב ללא הקלות בתקופת הפריסה ומגלמת לכל הפחות את הצפי להתכלות דרישות ההון (SCR) ומרווח הסיכון (Risk Margin) של התיק הקיים נכון למועד החישוב.

החברה חישה מחדש למועד הדיווח את סכום הניכוי ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים בגין סכום הניכוי ראה סעיף 2'א(2) להלן.

בהמשך ליישום תקן חשבונאות IFRS 17, נשלחו ביום 10 באפריל 2025, על ידי הממונה הנחיות בדבר חישוב סכום הניכוי לאחר יישום התקן (החל מדוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2025). בהתאם להנחיות, יש לחשב את היחס בין סכום הניכוי המחושב ליום 31 בדצמבר 2024 לכל קבוצת סיכון הומוגנית, לבין סכומם של רכיבי BE ו-RM ובניכוי תוספת שווי אג"ח ח"ץ (עבור תיק מבטיח תשואה) לאותה קבוצת סיכון הומוגנית (להלן: "שיעורי הניכוי").

סכום הניכוי לאחר יישום IFRS 17 ייקבע על ידי מכפלה של שיעורי הניכוי שחושבו ליום 31 בדצמבר 2024 לכל קבוצת סיכון הומוגנית, בסכומם של רכיבי BE ו-RM ובניכוי תוספת שווי אג"ח ח"ץ (עבור תיק מבטיח תשואה) למועד החישוב. הניכוי המרבי לכל תקופת דיווח יהיה שווה לסכום הניכויים של כל קבוצות הסיכון ההומוגניות, כשהוא מופחת, בקו ישר בין 31 בדצמבר 2019 עד לתום שנת 2032.

במהלך חודש מאי, 2025, החברה קיבלה את אישור הממונה בדבר שיעורי הניכוי לתקופת הפריסה.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי והון נדרש בגין חברות מנהלות (ככל ולוונטי).

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי חברת ביטוח רשאית להכיר בהתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה עד לגובה יתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי בתוספת נכס מס כנגד רווחים עתידיים עד ל-5% מהון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- הרווחים העתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT (ביטוח בריאות קצר טווח) בלבד.

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח הכספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2024. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד הדיווח של החברה ליום 31 בדצמבר 2024 אם וככל שבוצעו.

יודגש כי נוכח רפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות

(א) תחום הביטוח נתון לשינויים תכופים בהסדרים התחיקתיים ובהוראות הרגולטוריות. ראה בקשר לכך סעיפים 2.1 ו-2.3 בחלק ב' וסעיף 4.1 בחלק ד' בפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2024 וסעיף 1.2 בדוח הדירקטוריון בדוח התקופתי לתקופה שהסתיימה ב-31 במרץ 2025.

למעשי חקיקה ולהוראות רגולציה עשויה להיות השלכה על יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה. חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל השפעה אפשרית של מעשי חקיקה והוראות רגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון. לעניין זה, יש לציין שיישומם של תקן חשבונאות בינלאומי IFRS 17 על רכיביו השונים שנכנס לתוקף בישראל החל מיום 1.1.2025 עשוי להשפיע על יחס כושר הפירעון של החברה. להערכת החברה, בשלב זה לא צפויה השפעה מהותית כתוצאה מיישום התקן.

(ב) בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שוויין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה להתחייבויות תלויות לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה. לפרטים בדבר החשיפה לתביעות תלויות ליום 31 בדצמבר 2024 ראה ביאור 39 לדוחות הכספיים לשנת 2024. לעדכון בדבר התפתחויות בחשיפה זו לאחר תאריך הדיווח ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים בגין 31 במרץ 2025.

(ג) חישוב סכום הניכוי לתקופת הפריסה תחת הוראות תקן חשבונאות IFRS 17 – ראה פרק ג' לעיל.

סעיף 1 - יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון

א. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
מבוקר*		
אלפי ש"ח		
14,823,584	15,155,717	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 3
7,640,211	8,634,544	הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 4
7,183,373	6,521,173	עודף
194%	176%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
<u>השפעת פעולות הונאות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:</u>		
-	636,752	גיוס (פדיון) מכשירי הון**
14,823,584	15,792,469	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
7,183,373	7,157,925	עודף
194%	183%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

* כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת רואה החשבון שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

** לאחר תאריך הדוח ליום 31 בדצמבר 2024, הונפקו כ- 786 מיליון ש"ח אג"ח סדרה יז' ו טז' (דיווח מיידי מיום 17 באפריל 2025, מספר אסמכתא 2025-01-027737). הגיוס כאמור הוכר כהון רובד 2 עד לגובה המגבלה הכמותית.

לאחר תאריך הדוח ליום 31 בדצמבר 2023, נפדו כ- 400 מיליון ש"ח אג"ח סדרה ד' (דיווח מיידי מיום 2 בינואר 2024, מספר אסמכתא 2024-01-000765). הפדיון כאמור אינו משפיע על תוצאות יחס כושר פירעון ליום 31 לדצמבר 2023 לאור עודפי הון רובד 2 הקיימים בחברה מעבר למגבלה הכמותית.

לפרטים בדבר יחס כושר פירעון כלכלי ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה ובדבר יעד יחס כושר פירעון כלכלי ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 9 להלן.

הסברים לשינויים עיקריים בעודפי ההון וביחס כושר הפירעון הכלכלי לעומת אשתקד:

- במהלך תקופת הדוח חלה עליה בעקום הריבית חסרת הסיכון וכן חלה עליה במדד המחירים לצרכן במשק. עליית הריבית הגדילה את עודפי ההון וכן את יחס כושר הפירעון של החברה, עליה זה קוזזה כתוצאה מעליית שיעורי האינפלציה במשק.
- בהלימה להוראות הממונה, החברה חישה מחדש את שווי סכום הניכוי לתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2024. כתוצאה מהחישובים מחדש כאמור, קטן סכום הניכוי לעומת 31 בדצמבר 2023 בכ- 929 מיליון ש"ח (מ 3,355 מיליון ש"ח ל 2,426 מיליון ש"ח, לפני הפחתה לינארית ובכ- 572 מיליון ש"ח לאחר ההפחתה הלינארית). כתוצאה מכך, קטנו עודפי ההון של החברה. לפרטים נוספים בנושא חישוב מחדש של סכום הניכוי בשל פריסה ראה סעיף 2א' (2) להלן וסעיף ג' לעיל.
- תוצאות יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2024 כוללות השפעה של תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי אשר פורסם ביום 24 ביולי, 2024. השפעת חוזר זה הינה קיטון של כ 3% ביחס כושר פירעון כולל יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה.

- במהלך שנת 2024, החברה יישמה מספר מחקרים אקטואריים ביניהם: עדכון הנחות בגין שיעורי הביטולים, מחקר תחלואה בתת ענף תאונות אישיות והשלמת מחקר שיעור לקיחת קצבה (TUR). השפעת מחקר שיעורי הביטולים בפרט על מוצרי ביטוחי מנהלים הביא להקטנה של יחס כושר הפירעון, השפעה זו קוזזה ברובה ע"י קיטון של דרישות ההון ומרווח הסיכון (RM) בעקבות השפעת מחקר שיעורי הביטולים על מוצרי ביטוח נוספים.

ההשפעה הכוללת של המחקרים אינה בעלת השפעה מהותית על יחס כושר פירעון של החברה.
- במהלך תקופת הדוח חל גידול בעודפי ההון של החברה כתוצאה מתשואות חיוביות בתיקי ההשקעות שקוזזו בחלקן בשל עליה בדרישות ההון בגין רכיב סיכון השוק וזאת בעיקר עקב עליה בחשיפה לרכיב המנייתי ביחס לשנה קודמת וכן כתוצאה מגידול ברכיב ההתאמה הסימטרית (SA).
- במהלך תקופת הדוח חלה עליה טבעית בעודפי ההון וביחס כושר הפירעון של החברה כתוצאה מהתכלות דרישת הון בגין מוצרי ביטוח קיימים בתחומי חיים ובריאות, אשר מביאה להקטנת ההון הנדרש לכושר פירעון, וכן להקטנת מרווח הסיכון (RM). בנוסף, עודפי ההון ויחס כושר פירעון הושפע לחיוב כתוצאה ממכירות במגזר ביטוח כללי ומעסקים חדשים בביטוח חיים ובריאות.
- תוצאות יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר, 2024 הושפעו לשלילה כתוצאה מחלוקת דיבידנד במזומן בסך של 250 מיליון ש"ח אשר שולם במהלך הרבעון השלישי לשנת 2024. וכן מחלוקות דיבידנד בעין של הלוואות חברת הפניקס משכנתאות (זהב) בע"מ בסך כ 574 מיליון ש"ח, חלוקת מניותיה של החברה בביזי פיננסים בע"מ בסך של כ 19 מיליון ש"ח, חלוקת יחידות ההשתתפות של החברה בשותפות לידר שוקי הון והשקעות שותפות מוגבלת בסך של כ 6 מיליון ש"ח, וכן מדיבידנד במזומן בסך 170 מיליון ש"ח שהוכרז בד בבד עם פרסום דוח זה.
- לפרטים בדבר פעולות הוניות נוספות לאחר תאריך המאזן, ראה הערת שוליים בטבלה לעיל.

השלכות מלחמת "חרבות ברזל"

החברה חשופה מתוקף פעילותה לירידות בשווקים הפיננסיים, להאטה בפעילות וכן לסיכונים אחרים הנובעים מהמלחמה. בשלב זה קיים חוסר וודאות בקשר להתפתחות המלחמה, להיקפה ולמשך זמנה. נכון למועד פרסום הדוח, החל מ 31 בדצמבר, 2024 נצפו עליות בריבית הצמודה חסרת סיכון וכן חלו עליות בשווקי המניות. לרגישויות התוצאות לשינויים במדדי מניות וריבית צמודה חסרת סיכון ראה פרק 8 מבחני רגישות בדוח זה. לפרטים נוספים בדבר השלכות המלחמה ראה סעיף 1.3.2 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2024 וכן בדוחות הכספיים של החברה לתאריך 31 במרץ 2025.

ב. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,995,718	2,158,636	סף הון (MCR) - ראה סעיף 5 א'
11,402,622	11,906,924	הון עצמי לעניין סף הון - ראה סעיף 5 ב'

סעיף 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר				מידע אודות מאזן כלכלי	
2023		2024			
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית (*)		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
129,266	868,287	77,535	869,044	3	נכסים בלתי מוחשיים
-	1,664,106	-	1,741,835	4	הוצאות רכישה נדחות
1,238,871	1,238,871	1,486,396	1,486,396		רכוש קבוע
השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח					
1,177,039	1,581,275	1,194,611	1,606,539	5	חברות מוחזקות אחרות
סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח					
1,177,039	1,581,275	1,194,611	1,606,539		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
2,283,063	2,283,063	2,425,542	2,425,542		נדל"ן להשקעה – אחר
1,283,408	1,283,408	1,366,566	1,366,566		נכסי ביטוח משנה - ראה סעיף 2ב'
3,426,365	4,028,261	3,535,817	3,917,402	1	חייבים ויתרות חובה
1,952,245	2,003,123	1,776,325	1,815,861	10	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
82,817,937	82,817,937	93,777,952	93,777,952		השקעות פיננסיות אחרות
5,543,389	5,543,389	6,087,553	6,087,553		נכסי חוב סחירים
7,256,853	7,272,587	6,459,102	6,425,730	6	נכסי חוב שאינם סחירים, למעט
9,185,718	7,383,544	8,997,091	7,500,021	7	אג"ח מיועדות
2,175,831	2,175,831	2,859,033	2,859,033		אג"ח מיועדות
6,029,562	6,029,562	6,376,188	6,376,188		מניות
30,191,353	28,404,913	30,778,967	29,248,525		אחרות
סך כל השקעות פיננסיות אחרות					
19,303,547	19,303,547	17,724,306	17,724,306		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,084,507	2,084,507	2,188,590	2,188,590		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
145,887,601	147,561,298	156,332,607	158,168,558		סך כל הנכסים
104,909,651	104,769,512	114,690,904	114,264,373		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר				מידע אודות מאזן כלכלי
2023		2024		
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית (*)	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
9,545,604	6,418,491	10,177,364	7,192,129	הון הון רובד 1 בסיסי סך כל ההון
9,545,604	6,418,491	10,177,364	7,192,129	
התחייבויות				
18,122,795	24,605,125	17,037,646	25,167,781	1,8 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
99,174,573	103,060,466	109,027,904	111,574,129	1,8 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
6,399,314	-	5,925,367	-	1 מרווח סיכון (RM)
(2,323,036)	-	(1,492,721)	-	2 ניכוי בתקופת הפריסה
2,439,700	601,059	2,629,241	816,157	9 התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
2,993,582	3,126,474	3,388,800	3,536,064	4,10 זכאים ויתרות זכות
9,535,069	9,749,683	9,065,255	9,308,547	11 התחייבויות פיננסיות
-	-	573,751	573,751	התחייבויות אחרות
136,341,997	141,142,807	146,155,243	150,976,429	סך כל ההתחייבויות
145,887,601	147,561,298	156,332,607	158,168,558	סך כל ההון וההתחייבויות

(*) טרם יישום הוראות IFRS 17 והוראות IFRS 9 שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2025 בגין שנת 2024.

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר, 2023

- להסברים לגבי שינויים עיקריים בהון רובד 1, ראה סעיף 3 להלן.
- להרחבה בדבר שינויים בניכוי בתקופת הפריסה ראה סעיף 2א'(2) להלן.

סעיף 2 א' - מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מרווח סיכון (RM) וחוזי השקעה ונכסי ביטוח משנה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חזר סולבנסי, על בסיס הערכה מיטבית (להלן – BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value - EV) בישראל, ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהיינה לחברה בגין הכיסויים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויות וכיוצא בזה.

תזרים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה הריאלית לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור ריאלי קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה.

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שפעילות החברה לא תשתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף 1ג לעיל – הערות והבהרות.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בביאור ניהול סיכונים בדו"חות הכספיים השנתיים.

מרווח סיכון (Risk Margin) – בנוסף להתחייבויות הביטוחיות על בסיס הערכה מיטבית מחושב רכיב של מרווח סיכון, המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, המחושבות על בסיס הערכה מיטבית, במלואן. מרווח הסיכון מחושב בהתאם להוראות הממונה על סמך שיעור עלות הון של 6% ומהווה בריבית חסרת סיכון מותאמת, אך ללא רכיב ה-VA ועל בסיס דרישות ההון הנוכחיות והעתידיות. דרישת ההון העתידית מחושבת על פי "שיטת גורמי הסיכון", על ידי שינוי רכיבי דרישת ההון שחושבו למועד הדיווח בהתאם להתפתחות החזויה של גורמי הסיכון שיוחסו להם. גורמים אלה נועדו לשקף את ההתפתחות של סיכונים המודל הסטנדרטי על פני ציר הזמן. התחשיב אינו לוקח בחשבון את דרישת ההון בגין סיכונים שוק.

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.
- קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק. בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות (למשל שיעורי ביטולים) לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססות על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר לניסיון של השנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תתממשנה, לרבות כתוצאה משינויים רגולטוריים עתידיים שעשויים להשפיע באופן מהותי.

מגבלות והסתייגויות בחישוב מרווח הסיכון (RM)

מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% בהתאם להנחות משטר כושר פירעון כלכלי, ושיעור זה אינו בהכרח משקף את עלות ההון שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה. בהקשר זה יש להדגיש, כי דרישות ההון מבוססות על אותו המודל המשמש לחישוב ההערכה המיטבית לרבות מגבלותיו כפי שמתואר לעיל.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

ההנחות העומדות בבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המתבססים הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכה החברה בחישובים הנין כדלקמן:

הנחות כלכליות (א)

- ריבית היוון – עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון") ובתוספת מרווח (VA), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור ריאלי קבוע של 2.6% (UFR) כפי שנקבע על ידי הממונה (להלן "ריבית היוון").

- שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים וביטוח בריאות ארוך טווח הינו זהה לריבית ההיוון (וזאת למעט הנחת התשואה בגין אג"ח מיועדות).

שיעור התשואה על אג"ח מיועדות מביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן.

(ב) הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

הוצאות הנהלה וכלליות – החברה ניתחה את ההוצאות אשר מיוחסות למגזרי הביטוח הרלוונטיים בדוח הכספי, וייחסה אותן למוצרים וסוגי כיסוי שונים, ולפעולות שונות כגון תפעול שוטף של הכיסויים, ניהול השקעות, טיפול בתביעות, תשלום גמלאות ועוד. מחקר ההוצאות מתעדכן מידי תקופה וסוגי ההוצאות השונות מועמסים על תזרים המזומן העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים כגון כמות כיסויים, כמות פרמיות, עתודות או מספר תביעות. קביעת ההוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על סך ההתחייבויות.

(ג) הנחות דמוגרפיות

- ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, תשלום ערך פדיון) - על פי ניסיון החברה במוצרים השונים כפי שנצפה במחקרי ביטולים המבוצעים מדי תקופה, תוך ביצוע התאמות בהתאם להערכות החברה במקרים בהם ניסיון העבר אינו משקף נכון את הציפיות של החברה לגבי שינויים בעתיד.
- תמותת גמלאים - בהתאם לנשפחים והנחת הארכת תוחלת חיים כפי שפורסמו על ידי הממונה בחוזר המאוחד שער 5, חלק 2, פרק 1 - מדידה סימן ג - מדידת התחייבויות - לרבות תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה, מיום 24 ביולי 2024.
- תמותת פעילים - על בסיס ניסיון החברה על פי מחקרי תמותה למוצרים הרלוונטיים אשר מבוצעים מדי תקופה, תוך ביצוע התאמות בהתאם להערכות החברה במקרים בהם ניסיון העבר אינו משקף נכון את הציפיות של החברה לגבי שינויים בעתיד.
- תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה, נכויות ומוצרי בריאות - לפי ניסיון התביעות של החברה, למוצרים הרלוונטיים, על-פי מחקרי תביעות אשר מבוצעים מדי תקופה, ו/או על-פי תעריפי ביטוח משנה למוצרים הרלוונטיים.
- שיעורי מימוש גמלה, גיל לקיחת גמלה, ומסלולי גמלה - על-פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרים אשר מבוצעים מדי תקופה, בסוגי הפוליסות והכספים השונים.

(ד) ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי

אומדן ההתחייבויות הביטוחיות בענפים השונים בגין פוליסות שהורווחו מבוססת על ההפרשה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024. האומדן כולל הוצאות עקיפות, ואינו כולל מרווח סיכון (RM) ומרווחים לא מפורשים נוספים שנלקחו בחשבון לצורך בדיקות הלימות העתודות עבור המאזן האמור.

בגין החלק שטרם הורווח העלות הינה על בסיס חישובי המאזן כאשר נלקח החלק הלא מורווח של התביעות התלויות (גם מאלו מנוכים מרווחי סיכון ומרווחים לא מפורשים נוספים).

(2) ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה

הניכוי בתקופת הפריסה ("הניכוי") מחושב, בהתאם להוראות הכלולות במשטר כושר פירעון כלכלי ובמכתב למנהלי חברות הביטוח: "עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" מיום 15 באוקטובר 2020 (להלן – "מכתב העקרונות").

בהתאם להוראות יחס כושר פירעון כלכלי ובהלימה להוראות הממונה, החברה חישה מחדש את שווי סכום הניכוי לתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2024. כתוצאה מהחישובים מחדש כאמור, קטן סכום הניכוי לעומת 31 בדצמבר 2023 בכ-929 מיליוני ש"ח (מ 3,355 מיליוני ש"ח ל 2,426 מיליוני ש"ח, לפני הפחתה לינארית ובכ-572 מיליוני ש"ח לאחר ההפחתה הלינארית).

להרחבה בנושא חישוב הניכוי בתקופת הפריסה תחת תקן חשבונאות בינלאומי IFRS 17, ראה פרק ג' לעיל.

נכסים והתחייבויות אחרים:

(3) **נכסים בלתי מוחשיים** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס, למעט השקעה באינשורטק כהגדרתה בחוזר סולבנסי אשר קבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.

(4) **הוצאות רכישה נדחות** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(5) **השקעה בחברות מוחזקות שאין חברות ביטוח** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאין חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחיות החוזר, המחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי.

הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.

בחברה המנהלת נוסף לערך הכלכלי 35% מיתרת ההפרש המקורי המתייחס לחברה זו.

(6) **נכסי חוב בלתי סחירים** - בהתאם לחלק א' פרק 1, בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

(7) **אג"ח מיועדות** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי בהתאם לשווי הכלכלי המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן. ראה גם סעיף 2א'(1)(א) לעיל.

(8) **התחייבויות תלויות** - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ד(2)(ב) לעיל.

(9) **התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות (בהתחשב בסכום הניכוי) במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים במשטר משטר פירעון כלכלי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.

(10) **זכאים ויתרות זכות, חייבים ויתרות חובה** - בהתאם לחלק א' פרק 1 בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.

(11) **התחייבויות פיננסיות** – חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

סעיף 2 ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2024			
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			
בשייר	ביטוח משנה	ברוטו	
מבוקר			
אלפי ש"ח			
9,439,202	686,313	10,125,515	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
4,687,264	2,224,867	6,912,131	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
			חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
14,126,466	2,911,180	17,037,646	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
108,403,267	624,637	109,027,904	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
122,529,733	3,535,817	126,065,550	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2023			
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			
ברוטו	ביטוח משנה	בשייר	
מבוקר			
אלפי ש"ח			
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,456,642	813,352	11,269,994	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
4,587,916	2,264,885	6,852,801	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
15,044,558	3,078,237	18,122,795	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
98,826,445	348,128	99,174,573	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
113,871,003	3,426,365	117,297,368	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר, 2023:

- קיטון בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) נובע מהעליה בריבית חסרת סיכון ועדכון שיעורי לקיחת קצבה. קיטון זה קוזז בחלקו מעליה במדד המחירים לצרכן ועדכון מערך ההנחות הדמוגרפי.
- הגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה נובע ברובו מגידול במכירות חדשות של חוזי השקעה ותשואות חיוביות בתיקים. וכן מהמשך מגמת ביטולים בביטוחי מנהלים.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2024				
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1		
		נוסף	בסיסי	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
15,380,840	3,680,520	1,522,956	10,177,364	הון עצמי
(225,123)	-	-	(225,123)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
15,155,717	3,680,520	1,522,956	9,952,241	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
5,772,404			5,772,404	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

ליום 31 בדצמבר 2023				
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1		
		נוסף	בסיסי	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
15,365,495	4,334,970	1,484,921	9,545,604	הון עצמי
(27,047)	-	-	(27,047)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	הפחתות (ב)
(514,865)	(514,864)	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
14,823,584	3,820,106	1,484,921	9,518,557	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
6,441,641			6,441,641	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר, 2023:

- הון רובד 1 בסיסי הושפע לחיוב כתוצאה מעליה בעקום הריבית, שיפור פעילות שוטפת בביטוח כללי, עסקים חדשים בביטוח חיים ובריאיות והתכלות דרישות הון חיתומיות עבור עסק קיים (אשר מקטינה את רכיב ה-RM), השפעה חיובית זו קוזזה חלקית כתוצאה מחישוב מחדש של סכום הניכוי לתקופת הפריסה כאמור לעיל.
- לפרטים נוספים בדבר שינויים אלו, ראה סעיף 1 א' לעיל וכן סעיף 4 להלן.
- (א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרות "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' פרק 2, חלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד - "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן - נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה, סכום השקעה עצמית במניות רגילות וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום הפרסום לראשונה של הדוח.
- הסעיף כולל חלוקת מניותיה של החברה בביזי פיננסים בע"מ בסך של כ 19 מיליון ש"ח, חלוקת יחידות ההשתתפות של החברה בשותפות לידר שוקי הון והשקעות שותפות מוגבלת בסך של כ 6 מיליון ש"ח, וכן דיבידנד במזומן בסך 170 מיליון ש"ח שהוכרז בד בבד עם פרסום דוח זה.

(ב) חריגה ממגבלות כמותיות – בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ג) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	
מבוקר	אלפי ש"ח	
		הון רובד 1
9,518,557	9,952,241	הון רובד 1 בסיסי
		הון רובד 1 נוסף
1,484,921	1,522,956	מכשירי הון רובד 1 נוסף
1,484,921	1,522,956	סך הון רובד 1 נוסף
11,003,478	11,475,197	סך הון רובד 1
		הון רובד 2
2,724,092	2,447,955	מכשירי הון רובד 2
1,204,306	1,232,565	מכשירי הון משני מורכב
406,572	-	מכשירי הון שלישוני מורכב
(514,864)	-	בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית
3,820,106	3,680,520	סך הון רובד 2
14,823,584	15,155,717	סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

- להסבר בגין שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר, 2023 ראה לעיל.
- לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.
- הקיטון במכשירי הון משני מורכב הינו פדיון של כ 400 מיליון ש"ח אג"ח סדרה ד' ופדיון של כ 290 מיליון ש"ח אג"ח סדרה י'.

סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	
דרישות הון		
מבוקר		
אלפי ש"ח		
5,977,457	7,466,905	הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)
596,309	678,861	הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק
3,000,397	2,868,058	הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
4,267,732	4,371,790	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
1,453,960	1,518,482	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)
		הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
(5,161,649)	(5,465,108)	השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
64,633	38,768	הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים
10,198,839	11,477,756	סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR
391,014	361,224	הון נדרש בשל סיכון תפעולי
(2,949,642)	(3,204,436)	התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה
7,640,211	8,634,544	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

שינויים עיקריים בהון הנדרש לכושר פירעון לעומת 31 בדצמבר, 2023:

- במהלך תקופת הדוח חל גידול בדרישות ההון בעיקר בשל עליה ברכיב סיכון השוק וזאת עקב עליה ברכיב המנייתי ביחס לשנה קודמת וכן כתוצאה מגידול משמעותי ברכיב ההתאמה הסימטרית (SA).

סעיף 5 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	
מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,995,718	2,077,356	סף הון לפי נוסחת MCR
1,910,053	2,158,636	גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
3,438,095	3,885,545	גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
1,995,718	2,158,636	סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2024			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
מבוקר	מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
15,155,717	3,680,520	11,475,197	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
(3,248,792)	(3,248,792)	-	חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון*
11,906,924	431,727	11,475,197	הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2023			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
מבוקר	מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
14,823,584	3,820,106	11,003,478	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
(3,420,962)	(3,420,962)	-	חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון*
11,402,622	399,144	11,003,478	הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח משטר כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

סעיף 6 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

ליום 31 בדצמבר 2024				
הוראות המעבר לתקופת הפריסה	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	סה"כ ללא יישום ההוראות המעבר לתקופת הפריסה	
כולל יישום				
מבוקר				
אלפי ש"ח				
130,498,197	(1,492,721)	-	131,990,918	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
9,952,241	974,000	-	8,978,241	הון רובד 1 בסיסי
15,155,717	974,000	19,214	14,162,503	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
8,634,544	(518,720)	-	9,153,264	הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2023				
הוראות המעבר לתקופת הפריסה	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	סה"כ ללא יישום ההוראות המעבר לתקופת הפריסה	
כולל יישום				
מבוקר				
אלפי ש"ח				
121,373,646	(2,323,036)	-	123,696,682	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
9,518,557	1,528,790	-	7,989,767	הון רובד 1 בסיסי
14,823,584	1,131,667	843,446	12,848,471	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
7,640,211	(794,246)	-	8,434,457	הון נדרש לכושר פירעון

ראה תיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה בסעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי, סעיף קטן 2 - ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה.

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2023 בנוגע להשפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה:

- חשוב מחדש של סכום הניכוי לתקופת הפריסה הוביל להקטנת השפעת ההכללה של סכום הניכוי בתקופת הפריסה וזאת בנוסף להתכלות הלינארית של סכום הניכוי. לפרטים נוספים, ראה סעיף 1 א' וסעיף 2 א' (2) לעיל.
- להסבר בגין שינויים עיקריים נוספים לעומת 31 בדצמבר 2023, ראה סעיף 1 א' לעיל.

סעיף 7 - תנועה בעודף ההון

להלן טבלה המתארת את התנועה במהלך תקופת הדוח, בהון בעצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון, בהון הנדרש לכושר פירעון ולבסוף בעודף (גירעון) בהון וזאת בחלוקה לפי סעיפי השפעה עיקריים. הנתונים המופיעים בסעיף זה חושבו ודווחו בהתאם להנחיות הממונה. הממונה קבע את סדר הצגת הסעיפים בטבלה לעיל, וכן קבע כי סדר הסעיפים בטבלה אינו מייצג בהכרח את סדר החישוב של הסעיפים השונים. נציין כי לסדר חישוב הסעיפים עשויה להיות השפעה על תוצאות החישוב.

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	הון נדרש לכושר פירעון (SCR) מבוקר	עודף הון (גירעון) הון
אלפי ש"ח		
14,823,584	7,640,211	7,183,373
ליום 1 בינואר 2024		
נטרול הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת מניות	794,246	(2,769,359)
ליום 1 בינואר 2024, ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה	8,434,457	4,414,014
השפעת פעילות תפעולית (א)	(358,594)	(76,438)
השפעת פעילות כלכלית (ב)	1,400,432	1,230,449
עסקים חדשים (ג)	143,036	134,134
השפעת הנפקות מכשירי הון (בניכוי פדיונות) ודיבידנד שהוכרז (ד)	-	(1,710,658)
השפעת שינויים במס נדחה, הון רובד 1 נוסף והון רובד 2	(465,067)	1,017,738
ליום 31 בדצמבר 2024, ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה	9,153,264	5,009,239
השפעת הוראות המעבר לתקופת הפריסה	(518,720)	1,511,934
15,155,717	8,634,544	6,521,173
ליום 31 בדצמבר 2024		

(א) סעיף זה כולל את השפעת:

1. התזרים החזוי שהיה גלום ביתרת הפתיחה והיה צפוי להשתחרר בשנת הדיווח;
2. סטיות מהנחות דמוגרפיות ותפעוליות בשנת הדיווח;
3. שינוי בכללי רגולציה;
4. שינוי בהנחות הדמוגרפיות והתפעוליות ביחס אלו שהיו בשימוש במועד הדוח הקודם;
5. עדכוני מודל;
6. חוזי ביטוח חדשים (ביטוח כללי ובריאות NSLT) שנחתמו בשנת הדוח, ותיקי ביטוח בענפים אלו שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח;
7. השקעה בנכסים לא מוחשיים;
8. שינויים אחרים שאינם כלולם בסעיפים האחרים.

(ב) סעיף זה כולל את השפעת הפעילות הכלכלית השוטפת ובכלל זה:

1. שינויים בשווים של נכסי השקעה;
2. שינויים בהון נדרש בגין רכיב סיכון שוק, לרבות שינוי ברכיב התאמה סימטרית SA;
3. השפעת האינפלציה;
4. השפעת שינויים בעקום ריבית חסרת סיכון לכושר פירעון.

(ג) סעיף זה כולל את השפעת חוזי ביטוח חדשים (חיים ובריאות SLT בלבד) שנחתמו בשנת הדוח ותיקי ביטוח בענפים אלו שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח, כולל השפעתם על סיכוני שוק, סיכון צד נגדי וסיכון תפעולי. יודגש כי סעיף זה אינו כולל את הריווחיות של הפעילות השוטפת בביטוח כללי ובריאות NSLT, הכלולים כאמור בסעיף א.

(ד) סעיף זה כולל פעולות הוניות, לרבות דיבידנדים, הנפקה ופדיון של מכשירי הון רובד 1 והון רובד 2 שבוצעו עד לתאריך הדוח, וכן דיבידנד שהוכרז לאחר מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון.

הסברים עיקריים לתנועה בעודף ההון לתקופת הדוח:

- השפעת פעילות תפעולית כוללת בעיקר השפעת יישום מחקרים אקטואריים וביניהם עדכון הנחות בנושא שיעורי ביטולים וסילוקים צפויים בפוליסות ביטוחי מנהלים, השפעת לוחות תמורה שפורסמו ע"י הממונה והשלמת מחקר בנושא שיעורי לקיחת קצבה (TUR). השפעות אלו קווצו חלקית מפעילות שוטפת בביטוח כללי.
- השפעת פעילות כלכלית הביאה להגדלת עודפי ההון במהלך תקופת הדוח בעיקר עקב עליית הריבית חסרת סיכון אשר הגדילה את ההון העצמי לעניין כושר פירעון והקטינה את ההון הנדרש לכושר פירעון וכן כתוצאה מתשואות חיוביות בתיקי ההשקעות. השפעה זו קווצה בחלקה כתוצאה מעליה במדד המחירים לצרכן.
- להרחבה בדבר השפעות משמעותיות על מרכיבי יחס כושר פירעון כלכלי, ראה סעיף 1 א' לעיל.

סעיף 8 - מבחני רגישות

להלן יוצג ניתוח רגישות של יחס כושר פירעון כלכלי ביחס לגורמי סיכון שונים למועד הדוח. ניתוח זה מביא לידי ביטוי את השפעותיהם של גורמי סיכון שונים הן על ההון העצמי, לרבות בהתחשב במגבלות הכמותיות החלות על ההון העצמי, ועל ההון הנדרש לכושר פירעון. מבחני הרגישות מביאים לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד, בהנחה ששאר גורמי הסיכון קבועים ואינם כוללים השפעות משניות או שינויים נגזרים על גורמי סיכון אחרים ואינם כוללים השפעות על גובה סכום הניכוי.

יצוין כי הרגישויות אינן בהכרח לינאריות, כך שרגישויות בשיעורים אחרים אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של מבחני הרגישות המוצגים.

ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	מבוקר
השפעה על יחס כושר פירעון כלכלי (בנקודות אחוז)		
ירידה בריבית של 50 נקודות בסיס בריבית חסרת הסיכון (א)	(11%)	(13%)
ירידה של 25% בערכם של נכסים הוניים (ב)	(18%)	(22%)
עלייה של 5% בשיעור התחלואה (ג)	(7%)	(9%)
ירידה של 5% בשיעורי התמותה (ג)	(7%)	(10%)

(א) רגישות לירידה ב 50 נקודות בסיס בריבית חושבה באמצעות בניית עקום ריבית חסר סיכון לכושר פירעון חדש הכולל ירידה מקבילה של 50 נקודות בסיס מהעקום הבסיסי עד לשנה 10 ולאחר מכן מיושמת אקסטרפולציה לפי מודל Smith Wilson עם התכנסות ל UFR של 2.6% כנדרש בחוזר סולבנסי.

מבחן הרגישות בוצע על כל נכסי החוב וההתחייבויות הביטוחיות החשופים לשינויים בריבית חסרת סיכון, לרבות חישוב מחדש של השפעות עקיפות על דמי ניהול משתנים.

(ב) רגישות לירידה של 25% בערכם של נכסים הוניים חלה על כלל המניות המטופלות בתת רכיב סיכון מניות, ובכלל זה כלל המניות בארץ ומניות זרות, קרנות השקעות והשקעות הוניות לא סחירות. לצורך הרגישות בוצע חישוב מחדש של ה SA לפי ירידה של 25% במדד ת"א 125 המשמש לחישוב ה SA.

(ג) רגישויות עליה בשיעורי התחלואה וירידה בשיעורי התמותה חושבו על כלל המוצרים הביטוחיים הרגילים לשינויים אלו ככל שרלוונטי.

סעיף 9 - מגבלות על חלוקת דיבידנד

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

דירקטוריון החברה קבע טווח מטרה ויעדים מינימליים ליחס כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II. טווח המטרה שנקבע עבור יחס כושר פירעון כלכלי נע בטווח שבין 150%-170% בו החברה שואפת להימצא במהלך תקופת הפריסה ובסיומה, בהתחשב בגובה הניכוי בתקופת הפריסה והפחתתו ההדרגתית.

בנוסף, נקבע יעד יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי, בהתחשב בהוראות הפריסה, בשיעור של 135% וכן יעד יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה, העתיד להגיע ל 135% בתום תקופת הפריסה בהתאם לתוכנית ההון של החברה.

ביום 30 בדצמבר, 2024, הגדיל דירקטוריון החברה את יעד יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי ללא התחשבות בהוראות תקופת הפריסה ב-3 נקודות אחוז, משיעור של 118% לשיעור של 121%, החל מיום 31 בדצמבר 2024 וזאת כחלק מהערכות החברה להגדלת יעד יחס כושר הפירעון המינימלי עד לתום תקופת הפריסה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2024, מועד החישוב, לחברה עודפי הון ביחס ליעדים שנקבעו, כמתואר בטבלה שלהלן.

מובהר בזאת, כי אין באמור כדי להבטיח שהחברה תעמוד ביעדים שנקבעו בכל עת.

דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי משטר כושר פירעון כלכלי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא התחשבות בהוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה. בתאריך 27 בפברואר, 2025, קיבלה החברה מכתב בנושא "קביעת יעד יחס כושר פירעון" (להלן - "מכתב יעדי ההון") במסגרתו מפורטות פרקטיקות ראויים לאופן קביעת יעד יחס כושר הפירעון. להערכת החברה, יעדי ההון נקבעו בהלימה לדרישות מכתב יעדי ההון.

חלוקת דיבידנד

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2024 חילקה הפניקס ביטוח דיבידנד בסך 250 מיליון ש"ח.

ביום 30 בדצמבר 2024, החליט דירקטוריון החברה לאשר חלוקת דיבידנד בעין של נכסים בסך של כ 1.4 מיליארד ש"ח (כ 1.1 מיליארד ש"ח שווי כלכלי) וזאת בכפוף להתקיימות התנאים המתלים. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 31 לדצמבר, 2024. מתוך הסכום הכלכלי כאמור, עד למועד פרסום הדוח חולקו בפועל הנכסים הבאים: הלוואות חברת הפניקס משכנתאות (זהב) בע"מ בסך כ 574 מיליון ש"ח, מניותיה של החברה בביזי פיננסים בע"מ בסך של כ 19 מיליון ש"ח, יחידות ההשתתפות של החברה בשותפות לידר שוקי הון והשקעות שותפות מוגבלת בסך של כ 6 מיליון ש"ח ומניות החברה באל על הנוסע המתמיד בע"מ אשר רשומות בשווי כלכלי אפסי במאזן הכלכלי.

טרם חולקו זכויותיה של החברה בנכסים הידועים כגוש 6154 חלקות 931 ו 932 בגבעתיים ("בית הורד") בשווי של כ 611 מיליון ש"ח וחלוקת מניותיה של החברה בהפניקס משכנתאות (זהב) בע"מ שוויה בספרים אינו מהותי.

השלמת החלוקות ככל שתתבצע הינה ירידה של כ 5% ביחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה. לאחר חלוקת דיבידנד, כאמור לעיל, יחס כושר הפירעון הכלכלי של הפניקס ביטוח ויחס כושר הפירעון הכלכלי ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות עומדים ביעד יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה שקבע הדירקטוריון ובדרישות הממונה בדבר חלוקת דיבידנד כאמור לעיל.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ועל יעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה בהתייחס ליחס כושר הפירעון המחושב ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה, כנדרש במכתב. כאמור, יחס זה גבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה:

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
12,848,471	14,162,503	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 6
8,434,457	9,153,264	הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראה סעיף 6
4,414,014	5,009,239	עודף
152%	155%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב

לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

-	-	גיוס (פדיון) מכשירי הון*
12,848,471	14,162,503	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
4,414,014	5,009,239	עודף
152%	155%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

עודף ההון לאחר פעולות הוניות ביחס ליעד הדירקטוריון:

115%	121%	יעד יחס כושר פירעון מינימלי ללא הוראות המעבר
3,148,846	3,087,053	עודף הון ביחס ליעד

* לאחר תאריך הדוח ליום 31 בדצמבר 2024, הונפקו כ- 786 מיליון ש"ח אג"ח סדרה יז' ו טז' (דיווח מיידי מיום 17 באפריל 2025, מספר אסמכתא 2025-01-027737). הגיוס כאמור אינו משפיע על תוצאות יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2024 לאור עודפי הון רובד 2 הקיימים בחברה מעבר למגבלה הכמותית.

לאחר תאריך הדוח ליום 31 בדצמבר 2023, נפדו כ- 400 מיליון ש"ח אג"ח סדרה ד' (דיווח מיידי מיום 2 בינואר 2024, מספר אסמכתא 2024-01-000765). הפדיון כאמור אינו משפיע על תוצאות יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2023 לאור עודפי הון רובד 2 הקיימים בחברה מעבר למגבלה הכמותית.

■ להסבר בגין שינויים עיקריים לעומת אשתקד ראה סעיף 1א' לעיל.

28 במאי, 2025

תאריך	בנימין גבאי	אייל בן סימון	אלי שוורץ	עמית נתנאל
יו"ר הדירקטוריון	מנהל כללי	משנה למנכ"ל,	סמנכ"ל בכיר,	מנהל סיכונים ראשי
		מנהל כספים ראשי		